

האגליזורה

עלון לשבת קודש

בס"ד

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

להצלחת כל התורמים לעלון, הם ובני משפחותיהם יתברכו בכל הברכות והישועות

נושא השבוע: זהירות בדרכים [כ]

כג' ניסן תשפ"ו 1620 (שנה לא')

ההפטרה: "ויספ עוד" (שמואל ב, ו)

פרשת שבועי - שבת מברכיך

ראש חודש אייר יחול אי"ה בימים שישי ושבתי מולדו בליל שישי בשעה 6:18 ו- 14 חלקים

"וידום אהרון" (י, ג)

למדים אנו מכאן על גדולתו של אהרון ששיכל ביום אחד שניים מבניו המוכהרים, את נדב ואביהו, וקיבל דין שמים בדומיה ובאהבה. כותבת התורה: "וידום אהרון" - שכביכול היה לו מה לומר ונמנע, מה יכל לומר? מבאר רבי יונתן אייבשיץ זצ"ל: יכול אהרון לטעון לפני הקב"ה, הרי היום הוא היום השמיני למילואים וכולם שמחים כי השכינה שורה בישראל, ורק אביו ואימו עצבים? ואעפ"כ שתק ולא אמר דבר. גם אנו אנשים מן השורה נוכל ללמוד מכאן לחיי היום יום, ולנהוג באיפוק ובסבלנות ולא לקפוץ ולהיות מאלה העונים ומביעים דעה בכל דבר ועניין. קל וחומר שאנו נמצאים בדרכים, הסבלנות בדרכים היא ערך עליון בבטיחות, המפחיתה סיכונים הנובעים מלחץ ודחף לעקוף ולצפור. הסבלן מתחשב בהולכי הרגל ונותן זכות קדימה ומייצר סביבה תרבותית רגועה ובטוחה יותר לכל הסובבים כי בכביש צריך להיות חכם ולא צודק!!

"יין ושכר אל תשלת אתה ובלוץ אתך בבואכם אל אהל מועד ולא תמודות" (יט)

הקב"ה מצווה את אהרון ובניו שלא לשתות יין ולהגיע לכלל שכרות בבואם לעבוד באוהל מועד שלא יתחייבו מיתה ר"ל. שתית יין מרובה מסוכנת ומפריעה לאדם בחיי היום יום ובעבודת ה', שכן אין הוא יכול לנהוג בשיקול דעת ומכשולים גדולים יוצאים תחת ידו. כול שכן כשנוהגים בדרכים אין לנהוג מתוך שכרות שמקשה לשלוט ברכב ולהיות ערני למתרחש בכביש ויכול לגרום לתאונה, וכבר אמר חכם אחד: "אם שותים לא נוהגים, בשביל זה יש חברים".

השקפת היהדות

נהג, חיי הולך הרגל בידך!

סיפר הגאון רבי עזריאל ארלנגר, חתנו של הרה"צ הרב שלמה וולבה זצ"ל: היה זה לפני 40 שנה לערך, באותה תקופה גרתי בדאשן לציון והייתי נוסע בכל יום לישיבה בבאר יעקב שמור חמי שימש כמשגיח. והייתי מטלטל בדרכים לא דרכים עד לישיבה. אבי אמר לי שאילו היה לי רכב היה הדבר מיקל עלי ולאחר תקופה אכן קנה לי רכב. כשקיבלתי את הרכב נכנסתי למור חמי הרב וולבה על מנת לשתפו בשמחתי כי חסל סדר הטלטולים בדרכים.

והוא השיב: "דק אל תהיה מזיק, יש לך כלי משחית בידיים, היוזהר". נדהמתי, לתומי חשבתי כי תגובתו הראשונית תהיה: "תתחדש, תיסע בדרכים טובות, עשה חסד עם רכבך וכו'..." ותחת זאת שמעתי דברים שונים בתכלית וכל דאגתו היתה כלפי אחרים שלא ייזקו.

על נהג הרכב לדעת שהוא הגורם העיקרי להתרחשותם של תאונות דרכים. אם זה באי מתן זכות קדימה במעבר חציה, בנהיגה במהירות מופרזת שכן בתוך העיר המהירות המותרת בדרכי היא 30 קמ"ש שמאפשרת לעצור גם אם הולך רגל קופץ לכביש, אך יש נהגים שנוהגים במהירות מופרזת ללא חשבון ומרשים לעצמם לחשוב שהולך רגל יעבור בריצה בעוון מהירותם המופרעת.

ע"פ "אור החיים" אופק ת"א * שעון קיץ * לא לעיין בתפילה * שקיעה 7:11-7:07 * סוף זמן ק"ש 8:46-8:51

כניסת שבת: 6:47 יציאת שבת: 7:39 יציאת שבת: 8:26

נהג יקר! כמו שאתה מקיים את כל המצוות בדקדקנות ובהידור גם כאן תנהג כן ותקפיד על כל כללי הזהירות בלא להתרשל. הסבלנות בכביש משתלמת ועדיף לאבד רגע בחיים ולא את החיים ברגע, בס"ה כולם רוצים להגיע הביתה בשלום כמוך!!!

מעשה שהיה

רפורט של אושר

שמי שלום, אני גר בבת- ים, נשוי ואב ל-5 ילדים, לפרנסתי אני מתקין גגות ועושה פרגולות. לפני מספר שנים הייתה לי הפסקה ארוכה בעבודה, שום קליינט לא נכנס, התחלתי להשתמש בחסכונות והייתי חצי מיואש, כמעט בוכה. לפתע צלצל הטלפון על הקו הייתה אחותי נחמה, רווקה בת 40, "שלום, מה אני שומעת מאשתיך, שאתה עצוב כי אין עבודה, אתה לא מתבייש? אתה לומד כל יום דף יומי ושכחת שיש ריבוננו של עולם? סע לכותל, תתפלל ותבכה, הפרנסה היא ממנו, לא מהקליינטים!", אמרה.

התעוררתי לחיים, והודיתי לה על המילים החמות והמעוררות "את יודעת אחותי היקרה, הרב גם לימד אותנו שאין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים, כלומר שאדם יושב בתוך הקופסא הצרה שלו ואין לו את היכולת לצאת משם, אז אנשים אחרים צריכים להושיט לו יד, הנה, אני עולה על הג'יפ ונוסע לכותל והלב שלי אומר שיכנסו 3 עבודות...", "שלוש עבודות! אתה לא מתבייש שלום? בורא עולם, הלא כל הווילות שלו, כל הבניינים שלו, הוא יכול להוריד לך גשם של עבודות מעכשיו ועד הפנסיה!" אמרה נחמה.

הגעתי לכותל ושפכתי את הנשמה, אמרתי את כל ספר התהלים בבכיות, לאחר מכן עליתי לג'יפ ונסעתי כשאני מחפש קיוסק כדי לקנות שתיה, להרוות את צימאוני, עצרתי ליד הקיוסק וקניתי שתיה וכשחזרתי נהיה לי חושך בעיניים! רפורט על סך 500 שח הוצמד לג'יפ עליו היה רשום שם הפקת, מנשה. הספקתי עוד לראות אותו מרחוק על אופנוע הפיקוח העירוני כשהוא נעלם בעיקול ואמרתי לעצמי: "שלום, אתה תופש אותו ומנער אותו, הוא רואה ג'יפ דולק, דלת פתוחה, רואה שאני קונה בקיוסק ונופל עלי עם קנס כשאינ לי חצי שקל בכיס, זה לא יעבור לו בשתיקה", דהרתי אחריו אך הוא התאדה מהנוף. נסעתי לעירייה, כולי בוער כמו עצי המערכה... כשהגעתי שאלתי במודיעין איפה המשרד של הפיקוח ונכנסתי לשם שואג קצת בחוסר נימוס: "מי פה הבוס?", יצא אחד שאמר לי: "הלו, פה זה לא גן חיות, אתה רוצה לשאוג או תכנס לכלוב של הנמרים בגן החיות התנכ"י", אמרתי לו: "אתם חצופים, בא הפקח שלך ונתן לי 500 ₪ קנס, על מה? בא בן אדם מבת-ים להתפלל בכותל, קונה פחית קולה חצי דקה, ואתם שותים לו את הכסף שאין לו". הוא הפנה אותי למשרד המנכ"ל, מהמנכ"ל הפנו אותי ליועץ המשפטי ומשם לעורך דין של פרקליט המדינה, שרק הוא יכול לבטל את הרפורט אם בכלל. דפקתי בדלת כולי כעוס, פתח לי אדם שנראה לי מוכר מהיכן שהוא ושאלתי אותו: "תגיד לי, אנחנו לא מכירים?", הוא התבונן בי ארוכות ואמר: "אתה מוכר לי אבל מהיכן?" פתאום נזכרתי, "לא קוראים לך במקרה יהושע? למדנו ביחד בבית ספר עממי", "אתה שלום נכון?" אמר: "כל הכבוד, גם חזרת בתשובה", התחבקנו וסיפרנו כמה בדיחות מימי בית הספר ואז הוא שאל: "במה אני יכול לעזור לך?", "תסתכל, נתנו לי רפורט 500 ש"ח על כלום, הייתי צמא וירדתי לקנות שתיה, השארתי ג'יפ פתוח, איפה הנשמה של הפקח שלכם?".

יהושע שהיה המזכיר של הפרקליט, ניסה לבקש עלי רחמים אך הפרקליט סירב "הוא חנה באדום לבן, אם יש לו טענות שישמיע אותן בבית משפט מול השופט", יהושע חזר אלי: "שלום, אם זה תלוי בי הייתי מבטל, הפרקליט הזה הוא טיפוס אחר לגמרי, הולך עם החוק עד הסוף... תבין אותי, זה מקום העבודה שלי". הוא הדליק את הקומקום החשמלי והכין לי כוס קפה, נרגעתי קצת וברכתי שהכל, ושאלתי אותו שאלות ששואלים חברים שנפגשים אחרי 30 שנה. אני מספר לו על המשפחה, הילדים והפרגולות, "אני עוד רווק..." הוא מספר לי בעצב. "רווק?" פקחתי זוג עיניים מופתעות "יש לי אחות, תאמין לי יהושע מתאימה לך, נשמה טובה, עושה חסדים ומעשים טובים... מעונייני?", "למה לא? אולי

היא המכסה המושלם לסיר העיפף שלי...." עוד באותו ערב התקיימה פגישה ראשונה, ולאחר שבוע נערך הווארט כשאני השזכן המהולל. בחתונה כשכולם רקדו ושמחו פתאום ניגש אלי החתן יהושע שלצידו בחור, "שלום, גיסי היקר רציתי שתכיר חבר טוב טוב שלי, זה מנשה, הוא פקח בעירייה, אנחנו כמו אחים!!" "מנשה, אתה זה שנתת לי הרפורט בקיוסק, איפה הלב שלך?" אמרתי חצי כועס. "תגיד לי שלום, אם לא הרפורט שלי איך היה השידוך יוצא לפועל? אז תגיד, תודה רבה על הרפורט שנתתי לך, זהו רפורט של אושר, כי 500 ₪ דמי שידוכין ששילמת לעיריית ירושלים, זה ממש כסף קטן, לא?".

הלכות זהירות בדרכים [כ]

פינת ההלכה

נהג רכב \ הולך רגל-סיכום

א. הולך רגל חייב ללמוד ולדעת את הכללים של הזהירות בדרכים (ס' בזכות ונשמרתם לגר"א פינהגלר), ומחויב על פי התורה לשמור ולקיים את כללי הזהירות (משפטי התורה לגר"א שפי"ן ח"א סי' ל, נתיבות החיים לגר"א מורסקי שער ב פ"א ס"כ ושכן לענת כל גדולי ישראל).

ההורים חייבים לחנך את ילדיהם לשמור על כללי הזהירות בדרכים [ככל המצוות שמחויבים לחנכם] (נתיבות חיים שער ג פ"ב ס"א) ולשמש דוגמה אישית עבורם שיראו אותם וכן יעשו (סס ס"ב).

ב. כשרוצים לחצות כביש ויש מעבר חצייה בקרבת מקום, יש לחצות במעבר חצייה דווקא אך לפני כן יש לנקוט בצעדים הבאים:

⊙ ילד עד גיל 9 יחצה רק בליווי מבוגר.

⊙ יש לבדוק ששדה הראיה לשני הכיוונים פתוח וניתן לראות את הרכבים שחולפים ולכן אין לעבור בין שתי מכוניות חונות משני צידי מעבר החצייה [שלא כדין].

⊙ יש להסתכל לכל הכיוונים:

- אם הכביש פנוי [אם יש שני מסלולים לוודא ששניהם פנויים] ורק אז אפשר לחצות.

- אם הדרך לא פנויה והמכוניות עצרו עצירה מוחלטת ליד מעבר החציה, אזי מותר לחצות וגם אז יש להסתכל אם אין מכונית שעוקפת את הרכב שעצר לנו לעבור.

- בכל מקרה אין להתפרץ לכביש כדי לגרום למכוניות שיעצרו כדי שיוכל לעבור.

⊙ יחצה את הכביש בזריזות אך לא בריצה כדי שלא ימעד ויפול, בזמן שחוצה לא ידבר במכשיר הסלולרי או ישמע בנגן כדי שיהיה ערני ויזהר ממכוניות לא צפויות (הלכ"ד, נתיבות חיים שער ב פ"ב ס"י-י"ד, בזכות ונשמרתם סס).

⊙ אין לחצות את הכביש באלכסון אלא ישר, כדי למעט את השהיה במקום סכנה (נתיבות חיים ס"י).

⊙ כשעוברים במעבר חצייה, מומלץ לנפנף קלות ביד לנהג לאות תודה. (ויעץ פסיכולוגי).

ג. אם צריך לחצות את הכביש ויש במקום קרוב רמזור יקפיד לעבור היכן שיש רמזור בתנאים הבאים (בזכות ונשמרתם עמ' 51, נתיבות חיים פ"ב ס"יא-טו):

⊙ יחצה כשיש ברמזור אור ירוק, אבל באדום אסור לחצות (סס), וגם כשממהר לדבר מצוה או לתפילה לא יחצה באדום (הרב יצחק זילברשטיין בסי' עלינו לשבח דברים א' עמ' קמז-קמג).

⊙ אע"פ שיש אור ירוק ברמזור, יסתכל לכל הכיוונים לפני שחוצה.

הסבר: שמא באה מכונית במהירות שרוצה להספיק לעבור גם שהרמזור התחלף או מכונית שבאה מפניה שיש לה רמזור ירוק או שמא מגיע אמבולנס במהירות שמותר לו לעבור באדום.

⊙ יחצה בזריזות ובהירות, מתוך עירנות לנעשה סביבו ולא ישתמש בגורמים מסיחי דעת.

⊙ אם במהלך חצייתו התחלף הרמזור מירוק לאדום, ימשיך לחצות "במעבר חציה" בזריזות אבל לא בריצה (אך לא יחזור אחורנית) (הלכ"ד, בזכות ונשמרתם עמ' 47).

ד. מצוה וחובה על נהג הרכב לשמור ולקיים את תקנות התנועה בכביש [כגון: לא לנסוע במהירות מופרזת, לתת זכות קדימה להולכי רגל במעבר חצייה וכדו'] (ריני ממונות לנאון א"ב"ד עזרא בל"י ח"ג שער שני פ"א

ס"ח, נתיבות חיים לרב אשך זעליג מורסקי שער א פ"א ס"ב-ס). אם מצד שמירת עצמו מסכנות שנאמר: (דברים ז, ט): "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" ואם מצד שמירת אחרים מסכנות- שלא לפגוע ולסכן בנהיגתו

את הולכי הרגל ונהגי רכבים אחרים שסביבו וכן שלא להזיק את רכושם שנאמר: (ויקרא יט, טז): "ולא תעמוד על דם רעך" (נתיבות חיים סס, מר"ן הרש"ל עובדיה יוסף בשו"ת יח"ד ח"ז סי' רה).

ה. חניה: אסור לנהג לעצור או להחנות את רכבו במקום שעל פי תקנות התנועה אסור לחנות שם. כוון שמסכן בזה את עצמו ורכבים אחרים (נתיבות חיים שער א פ"ד ס"א-ג, שו"ת מנחת יצחק לגר"י וייס סי' קמח).

ולא יחנה במדרכה כוון שחוסם את המעבר וגורם לאנשים, נשים וטף לרדת לכביש ולסכן עצמם

(נתיבות חיים קס ס"ו, מנחה לבי לגר"ל שפיץ ח"י – ס"י ח ס"יב, עמק המשפט לגר"י כהן ח"ג ס"י סג). ולא יעצור לפני מעבר חציה להוריד ולהעלות נוסע כוון שחוסם את שדה הראיה למכוניות אחרות המתקרבות בפני הולכי רגל שחוצים את הכביש.

ו. **חובת איתנות** – חובה על הנוהג ברכב לאותת כשרוצה לפנות ימינה או שמאלה או כשרוצה לעקוף על מנת שהנהגים שנוסעים בקרבתו ידעו על כוונתו לא ינזקו ולא ימתינו לחינם מתוך מחשבה שהוא ממשיך ישר ובעצם הוא פונה מבלי לאותת וגוזל את זמנם. וכן על מנת שהולכי הרגל ידעו שהוא מתכוון לפנות לכיוון הכביש אותו הם רוצים לחצות וידעו להיזהר מבעוד מועד (נתיבות חיים קצ"א פ"ב ס"פ).

ז. **זכות קדימה במעבר חציה** – חובה על נהג רכב לתת זכות קדימה להולך רגל שניכר שהוא מתכוון לחצות את הכביש, ולעצור בפניו לפני מעבר החציה עצירה מוחלטת ולהמתין עד שישלים לחצות את הכביש ויעלה למדרכה ורק אז יוכל להמשיך לנסוע (הרלב"ה, נתיבות חיים קצ"א פ"ג ס"יח, מר"ן הרש"ל עובדיה יוסף בשר"ת יח"ד ח"ז ס"י רה עמ' קס, נתיבות חיים קס ס"פ-פח).

לפיכך, נהגים שלא נותנים זכות קדימה במעבר חציה הם הם הגורמים לתאונות במעבר חציה ולפגיעה ואף למוות של הולכי רגל ר"ל.

ח. אסור לנהג רכב לעקוף רכב שהאט או עצר לפני מעבר חציה, כוון שיתכן שעצר להולך רגל שעובר כרגע את הכביש, גם אם הוא לא רואה אותו כוון שהוא מוסתר ע"י המכונית שלפניו.

ט. **מהירות מופרזת** – אסור לנסוע במהירות הגבוהה מהמהירות המותרת בכביש זה, בין אם זה

בכביש בין עירוני ובין בכביש עירוני (נתיבות חיים קצ"א פ"ב ס"כד הגאון רבי חיים קנייבסקי קס, מרכבו ארגמן לגר"ד סימן טוב ס"י יח ס"ה, זכות ונשמרתם לגר"א פינהלכל והגר"ח מרדכי וינר עמ' 20-6, מר"ן הרש"ל עובדיה יוסף בשר"ת יח"ד ח"ז ס"י רה עמ' קס).

היות ורוב התאונות נגרמות בגלל נהיגה במהירות מופרזת (קס, הרלב"ה).

וראוי לנסוע לאט יותר בקרבת בתי ספר, גני שעשועים ושכונות מגורים (הרלב"ה).

אין לנסוע במהירות מופרזת כדי להספיק את הרמזור הירוק שעומד להתחלף לאדום.

י. **עקיפה מסוכנת** – אסור לעקוף במקום שאסור לעשות כן [כגון: במקום שיש קו רציף]. וגם במקום שמותר, יש לאותת לפני שעוקפים ולא לעקוף בצורה מסוכנת.

יא. **חגורת בטיחות** – חובה ומצוה על הנהג ועל כל יושבי הרכב לחגור חגורת בטיחות בכל נסיעה מתחילתה ועד סופה (שר"ת יח"ד לרש"ל עובדיה יוסף זכ"ל ח"ז ס"י רה עמ' קסד, נתיבות חיים קצ"א פ"ג ס"מז-מח, הרלב"ה, מרכבו ארגמן לגר"ד סימן טוב ס"י יח ס"ז).

ואם לא חוגרים עוברים על מצוות (דברים ד, טו) "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" (קס).

יב. **נסיעה באדום** – אסור לרכב לעבור ברמזור אדום (הגאון יצחק זילברשטיין בעלניו לשבח ח"ד עמ' תרכב)

ואפילו כשברור שאין מכוניות מתקרבות ואין הולכי רגל שעוברים, ואפילו מאוחר בלילה כשאין תנועה (שר"ת שבת הלוי ח"י ס"י רלא, הגר"י זילברשטיין הג"ל, נתיבות דרכים קצ"א פ"ב ס"ה ו-ס"מ).

יג. מצוה די הרבה שנהגים עוברים ברמזור אדום מבלי משים, ומנסים "לגנוב רמזור" דהיינו כשהרמזור מתחלף מירוק לאדום ובמקום לעצור הם מאיצים את המהירות כדי להספיק את

הירוק שכבר איננו ונוסעים באיסור באדום.

אמנם יש את האור הכתום שמהבהב במעבר מירוק לאדום ונועד לאלה שנכנסו לצומת כשהיה ירוק והתחלף להם באמצע כדי שיספיקו לעבור את הצומת, אך לא נועד לאלה שנכנסים לצומת

כשהאור כבר התחלף לכתום ויוצא שבדיעבד הם נוסעים באדום, שדין כתום מבחינת החוק כדין נסיעה באדום לכתחילה (הרלב"ה).

יד. **שימוש בטלפון נייד בנסיעה** – אסור להחזיק ביד טלפון נייד בזמן הנסיעה ולדבר בו [ע"פ החוק במקרה כזה הקנס 1000 ₪ ו-8 נקודות] (הרלב"ה, נתיבות חיים קצ"א פ"ב שאיסור זה מוסכם על כל גדולי ישראל).

טו. גם כשיש צורך דחוף לדבר בטלפון הנייד אזי מותר שיחה קצרה ובאמצעות דיבורית בלבד או אוזניה אחת (הרלב"ה, נתיבות חיים קצ"א פ"ב הערה 90 בנס שר"ת שבת הקהתי והגר"ש דבלינקי).

טז. אין לגעת בטלפון הנייד במהלך הנהיגה גם כשמשוחח בדיבורית, וכל שכן אין לשלוח מסרונים ווצאפ או לקרא מסרונים ווצאפ שנשלחו (הרלב"ה).

יז. **שכחת ילדים ברכב**: שכחת ילדים ברכב, במושב האחורי היא תוצאה של הסח דעת בשילוב חוסר שימת לב לבדוק את הרכב בתום הנסיעה, אע"פ שהענישה מבחינת החוק היא חמורה,

אין ספק שלאבד ילד זו התוצאה החמורה ביותר, וזאת ניתן למנוע ע"י נקיטת מס' צעדים:

* נמנעים מהסחי דעת בנסיעה כגון: דיבור בטלפון הנייד, שמיעת מהדורת חדשות וכדו'.

* שמים חפץ משמעותי במושב האחורי ליד הילד כגון: ארנק, תיק, טלפון נייד וכדו', כדי שבסיום הנסיעה כשניקה אותם נזכור להוריד את הילד שנמצא במושב האחורי.